A 8 Órai Ujság ingyen melléklete
Megjelenik minden csütörtökön

WEEKEND

13 éve...

Tizenhárom esztendeje annak, hogy Baja város felszabadult az átmeneti szerb megszállás alól. A nemes város most a 13-ik évforduló alkalmából, aug. 18-án, hazafias ünnepségek sorozatával emlékezik meg ezekről a napokról.

„Megeszem kávéba az antennát..."

Halk panasz a zajos Balaton ellen

Balatonföldvár, aug. eleje

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Örömmel olvasom hétről- hétre, hogy a „8 Órai Ujság" milyen energikusan száll síkra a weekend-mellékletben különböző visszásságok ellen. Mint szorgalmas olvasójuk, én is szolgálhatok most egy kis adattal és kérem, segítsenek rajtunk, akik kezdünk megbolondulni a rémületes slágerek állandó ordítozásától.

Elseje óta nyaralok Földváron. Szép és finom a fürdőhely, minden nagyszerű, sőt: az elmult évekhez képest csodálatos, milyen nagy a fejlődés éppen azon a téren, amely az idegenforgalom számára a legfontosabb. De van valami, ami rettenetes. És ez a *rádióhangszórók* hatalmas tömege, amelyet mindenfelé felszereltek. Lépten-nyomon hallom őket. Recseg a hangjuk, hogy aszongya *karióka,* meg *bééé-é-é-éébi!* Nyafognak a tangók, csattog a dzsezz, akárhová megyek, mindenütt üldöznek a nyilvánosság számára felszerelt hangszórók. Hangjuk elkisér a fürdőbe, a vizen nyomon követ, messzi be a Balatonba. Hallom őket a sétányon, a cukrászdában, a kávéházban. *Mindenütt.*

Ez az, ami nem tetszik. Nemcsak nekem, de másnak sem. Mert szertnék magánéletet élni. És nem hallani őskori gramofonlemezeket és vadmodern slágereket. Köztük olyanokat, hogy *„Megeszem kávéba az antennát!"*

Sajnos, mi is így vagyunk. Reggeli kávétól a vacsora utáni feketekávéig halljuk a kellemetlen rádiózást. Holott, úgy-e, fürdőhelyen fokozottan érvényesülnie kellene a Pesten sem létező csendrendeletnek? *Bárcsak akadna valaki, aki tényleg megenné az antennát és ne lehetne többé recsegő slágerterror!*

Ebben a reményben maradok kiváló tisztelettel

dr. K. F.
nyaralóvendég.

Pisztrángokat tenyészt Kőszeg

Kőszeg városa elhatározta, hogy a *magyar pisztrángvizek feljavítása céljából a kőszegkörnyéki patakokban pisztrángtenyészetet rendez be. Kőszeg* városának ezt az indítványát örömmel veszi tudomásul az *a sok ezer sporthorgász,* aki eddig nem tudott a pisztránghorgászás örömeinek hódolni, horgászvizeinknek pisztrángokban való kétségbeejtő szegénysége miatt.

Hős haditengerészek háborús emlékműve: szoboralak és világítótorony a tihanyi szorosban

Kaáli *Nagy* Dezső ny. miniszteri tanácsos egy szép és nemes gondolat megvalósításának ügyét vetette fel. Az egyes csapattestek külön-külön kegyelettel emlékeztek meg hősi halált halt bajtársaikról, csak a haditengerészeknek nincs hősi emlékük. A mi magyar tengerünk, a *Balaton* alkalmas ilyen emlék felépítésére. A *Balaton* keleti medencéjéből, a *tihanyi* szoroson át, az ú. n. tihanyi *„fehér partnál"* kell haladniok a hajóknak s itt mintegy *100 méter* szélességben hajózható csak a szoros. A hajóvezetés itt nappal is nehéz, de annál problematikusabb a sötétben. A tengerész-emlékművet tehát egy világítótoronnyal tervezik összeépíteni. *Egy 8—10 méter* magas, belül üres sziklacsúcsot képeznének ki, melyet egy keskeny gyalogjáró móló kötne össze a parttal. Az így megépített kis sziget egyik kis kiugró szikláján egy tengerészkatona állana hadifelszerelésben. A szép emlékmű megalkotása érdekében országos akció megindítását tervezik.

Csonka-Magyarország elhanyagolt kincse — Aggtelek

Dr Vigyázó János memorandumának érdekes adatai

Mult számunkban ismertettük a *tornai járás főszolgabirójának* javaslatát az *Aggtelek-Jósvafő* barlangfejlesztéséről. Most *dr. Vigyázó János,* a *Magyar Turista Szövetség* és a *Magyar Kárpát Egyesület* *társelnökének és mindkét turistaszervezet barlangbizottsági elnökének* előterjesztését ismertetjük az *aggteleki* barlang korszerű fejlesztésének gyakorlati megoldásáról.

Az *Aggteleki óriásbarlang* a világ leghatalmasabb, természetesen összefüggő cseppkőbarlangja. Ennél nagyobb barlang csak egy-kettő van, mint például az amerikai *Mammutbarlang,* amely körülbelül kétszázkilométer hosszú és a *Postumia (Adelsberg)* barlang, mely több, teljesen különálló barlangból áll és mesterségesen növelték harminc kilométerre. Ezzel szemben az *Aggtelek-Jósvafő-Hosszúszói* barlangrendszer minden mesterkedés nélkül, eddig feltárt részeivel

a húsz kilométer hosszúságot is meghaladja.

Nemcsak hosszúsága, hanem egyéb méretei is első helyet biztosítanak az *Aggteleki*-barlang számára a világ cseppkőbarlangjai között. Hogy milyen méretűek az egyes földalatti üregek, fogalmat alkothatunk magunknak, ha tudjuk azt, hogy a koronázó főtemplom, a *Mátyás-templom* tornya belefér a *„Csillagvizsgáló"* termébe.

Az elhanyagolt cseppkőbarlang

Az *Aggteleki*-barlang már ősidők óta ismeretes. Menedéke, temetője volt a kőkorszak emberének és a barlangi medvének. A tatár- és törökvész alatt itt keresett a nép menedéket és nem egy lakodalmat a barlangban ünnepeltek *Aggtelek* lakói.

Az idők folyamán mindjobban csökkent a barlang jelentősége és csak turisták és odavetődő kirándulók látogatták meg. Addig, amíg az *Aggteleki-barlang* látogatóinak száma *1930-ban 3184, 1931-ben 2152, 1932-ben 1519* volt, ugyanakkor *a postumiai-adelsbergi barlangban 1930-ban 201.748, 1931-ben 167.425, 1933-ban 135.000* látogató fordult meg.

A látogatóknak átlag öt százaléka magyar volt.

Az évi bevétele a *Postumiai* barlangnak *évenként 4 millió lira.* Igaz viszont, hogy a *Postumiai*-barlangban kisvasút szállítja a közönséget, villanyvilágítása van, mesterséges tavat létesítettek bent, stb. A csehek szintén hamar felismerték az ölükbe pottyant természeti kincseket és így az 1925-ben felfedezett *Domica*-barlangban, mely összefügg az Aggteleki-barlanggal, két év alatt közel *1 millió csehkorona beruházást eszközöltek,* villanyvilágítást vezettek be és modern szállóépület büszkélkedik alig kétkilométernyire az aggteleki deszkabódétól. *Saját, valamint világlapokban állandóan kultúrfölényükkel hivalkodnak és szaklapjaik, valamint idegenvezetőik útján állandóan hangoztatják azt a különbséget, ami a világ legnagyobb cseppkőbarlang-rendszerének magyar kézen és cseh kézen lévő részei között oly szembetűnően tapasztalható. 1932. és 1933-ban húszezer látogatója volt a domicai barlangnak,*

köztük öt százalék magyar.

Nálunk a *lillafüredi Szent István- és Anna-barlangok* példája mutatja, hogy még a kisebb barlangok is gyümölcsöző üzleti vállalkozások lehetnek. A *Szent István-barlangba* eddig

26.500 pengőt fektettek be,

két év alatt 11.000 látogatója volt és így a befektetett tőke máris megtérült.

A fejlődés útja

Dr. Vigyázó János a barlang fejlesztése érdekében a következő szükséges és hasznos beruházásokat javasolja: *A barlang és környékének felmérése. A Styx-folyosó bővítése és a trianoni határ pontos kitűzése a barlangban. Uj bejáratok és kijáratok létesítése, valamint a régieknek a kikövezése. Utak, hidak építése és jókarba helyezése. Barlangi tónak a létesítése* a külföldi barlangok példájára, tekintettel arra, hogy a *barlang-tavak,* különösen *csónakjáratokkal,* nagy vonzerőt gyakorolnak a közönségre. Ennek a megvalósítása *Kessler* Hubert mérnök szerint mindössze 600 pengőbe kerülne. *A barlangi patak szabályozása,* tekintettel arra, hogy tavasszal az utak alig járhatók, továbbá

a villanyvilágítás bevezetése,

volna a legfontosabb és a legsürgősebb teendő, mert csak az elektromos fény birja a barlangok óriási termeit és cseppkőképződményeit kellően bevilágítani és a hatást, szakszerű elrendezés esetén, emelni. *A cseppkövek megtisztítása.* Nem maradhat tovább az a helyzet, hogy a cseppkövek tintaceruzával telefirkálva és fáklyakorommal bepiszkítva éktelenkedjenek. *Szállók, éttermek, menedékházak építése. Parkosítás, üdülőtelep létesítése. Barlangi póstahivatal és vámhivatal felállítása,* mint azt a *postumiai* barlangban már megvalósították az olaszok. *Barlangi múzeum létesítése.* Ennek amellett, hogy nagy tudományos értéke van, idegenforgalmi vonzerő és látványosság is volna egyúttal. *Barlangi vasut.* Természetesen ennek az egész barlangrendszeren végigfutó villanyvasutnak kellene lenni úgy mint Postumiában.

250.000 pengő

Ezek az összes beruházások amelyeket most felsoroltunk,

250.000 pengőbe kerülnének,

tehát egy aránylag csekély összegbe.

A barlang megközelítését úgy oldaná meg dr. *Vigyázó* János, hogy *Aggtelek* községet közelebb hozza a fővároshoz. Ehhez természetesen szükség volna arra, hogy a közlekedési viszonyok megjavittassanak *Miskolc—Putnok, illetve Putnok—Aggtelek* között.

A barlang igazgatásának kérdésében javasolja, hogy *az érdekeltek állapodjanak meg egy egységes kezelésben és műszaki igazgatásban.*

Nagyon érdekesek a *barlang propagálására* irányuló tervek. Eredeti ötleteket vet föl, hogy minél ismertebbé tegye a barlangot. Igy javasolja: *a barlangból helyszini rádióelőadás közvetítését, hangversenyek, táncmulatságok, népies lakodalmak és velencei éjszakák* rendezését.

Mint tehát láthatjuk, valamennyi felterjesztés, így dr. *Vigyázó* János felterjesztése is, legfontosabbnak tartja *a villanyvilágítás bevezetését* és a legelemibb beruházások — *a barlangi utak rendbehozásának* — a megoldását. Most már csak az illetékes körökön múlik, hogy az előterjesztett javaslatok között melyiket választja, hogy az *Aggtelek—Jósvafői cseppkőbarlang* rövid időn belül egyike legyen *Magyarország* legszebb idegenforgalmi látványosságainak.

Rusznyák Iván